

KORRALDUS

10.11.2022 nr DM-114590-11

Ala-Palo IV uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/517203 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning SKP Invest OÜ esitatud taotluse nr T-L.MU/1006841, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Anda SKP Invest OÜ-le (registrikood 11476740) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/517203 Ala-Palo IV uuringuruumis kehtivusajaga 5 aastat.

1.2 Korraldus jõustub SKP Invest OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/517203 lahutamatu osa. Uuringuluba on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

SKP Invest OÜ (registrikood 11476740, aadress Riia tn 2, Tartu linn, Tartu maakond) esitas Ala-Palo IV uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 26.01.2021 numbriga DM-114590-1, menetlus M-114590, edaspidi *uuringuluba*).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Võru maakonnas Rõuge vallas Kuklase külas riigile kuuluval Misso metskond 39 (18102:003:0470) maaüksusel ning ulatub ka kuni 5 m ulatuses eraomandis Kruusaaugu maaüksusele (69801:001:0257. Taotletava uuringuruumi teenindusala kogupindala on 7,49 ha. Uuringu eesmärk on välja selgitada uuringuruumis levivate setete (liiv ja kruus) maht ja kvaliteet. Maavara soovitakse kasutada piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 15 uuringukaevet ja kuni 15 puurauku sügavusega kuni 10 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetaseme mõõtmine uuringupuuraukudes, topogeodeetiline mõõdistamine, proovid materjali terastikulise koostise, kruusa puhul ka purunemiskindluse (LA katse) määramiseks.

Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu

linn). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Uuringutega ei kaasne katsepumpamisi ning seega põhjaveetasel ei mõjutata. Valguse, soojust, kiirgust ja lõhna reostust geoloogilise uuringuga ümbruskonnale ei kaasne. Tööstusliku müra piirväärtus päeval ajal elamu- ja rohealadel (II kategooria alad) on 60 dB. Välitööd (tehnikate kasutamine kaevandite ja puuraukude rajamiseks ning likvideerimiseks) tehakse tööpäevadel päeval ajal ja nende läbiviimiseks kulub orienteeruvalt 3–4 päeva. Geoloogilisel uuringul kasutatava tehnika (ekskavaatori, diiselmootori poolt käitava puuragregaadi) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punkt müraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni ning 100 m kaugusel 60 dB. . Ala-Palo IV uuringu puhul jääb lähim, Liivamäe maaüksusel (69801:001:0256) asuv eluhoone ja õueala teenindusala piirist ligikaudu 0,3 km kaugusele, mis tähendab, et kavandatav uuring inimeste elukeskkonda ei häiri.

Uuringuloe taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmete volitatud töötaja Maa-amet (01.03.2021 nr DM-114590-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 26.01.2021.

Kattumist arvel oleva maavaravaruga ei ole. Taotletava uuringuruumi teenindusala külgneb loodeservas vahetult Ala-Palo liivamaardla (registrikaart nr 0828) ehitusliiva aktiivse tarbevaru 11 plokiga ja olemasoleva Ala-Palo II liivakarjääri (loa nr L.MK/333236; loa omanik AS TREV-2 Grupp) ning selle teenindusmaaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaservast ~51,0 m kaugusele jääb riigitee nr 7 Riia – Pihkva äärmise sõiduraja välimine serv.

Uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Natura 2000 võrgustiku lähim ala, Murati loodusala ja Misso linnuala piir jääb uuringuruumi teenindusala piirist ligikaudu 1,5 km kaugusele edela poole. Arvestades geoloogilise uuringu negatiivse mõju puudumist juba lähim ümbrusele, puudub uuringul puutumus ka Natura võrgustiku lähima alaga.

Uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

MaaPS § 27 lõike 3 kohaselt palus Keskkonnaamet 08.12.2021 kirjaga nr DM-114590-4 riigivara valitseja nõusolekut katastriüksuse Misso metskond 39 (18102:003:0470) kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

Keskkonnaministeerium kooskõlastas (registreeritud KOTKAS-s 07.02.2022 nr DM-114590-6 all) uuringute tegemise järgmistel tingimustel:

1. Uuringu läbiviimisel tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Võrumaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloo täiendavateks tingimusteks muutmata sõnastuses.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 07.12.2021 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 27.01.2022 kirjaga DM-114590-5. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis loa andja 07.12.2021 kirjaga nr DM-114590-3 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Rõuge Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Rõuge Vallavolikogu 25.01.2022 otsusega nr 1-3/6 ei antud nõusolekut Ala-Palo IV geoloogilise uuringuloo väljaandmiseks.

SKP Invest OÜ esitas eelnimetatud otsusele vaide. Vaide esitaja taotles vaide menetluses Rõuge Vallavolikogu 25.01.2022 otsuse nr 1-3/6 tühistamist ja uueotsuse tegemist SKP Invest OÜ taotluse suhtes seoses Ala-Palo IV uuringuruumi geoloogilise uuringuloo andmisega ning uues otsuses nõustuda geoloogilise uuringu loa andmisega. Rõuge Vallavolikogu 15.03.2022 otsusega nr 1-3/23 rahuldati SKP Invest OÜ vaide Rõuge Vallavolikogu 25.01.2022 otsuse nr 1-3/6 „Arvamus Ala-Palo IV uuringuruumi geoloogilise uuringuloo taotluse kohta“ kehtetuks tunnistamise nõudes ja kohustati Rõuge Vallavalitsust esitama geoloogilise uuringuloo kohta uus arvamus

Rõuge Vallavolikogu 26.04.2022 otsusega nr 1-3/33 anti nõusolek Ala-Palo IV uuringuruumi geoloogilise uuringuloo väljaandmiseks.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 26.10.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat. Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis menetlusosalistelt 25.10.2022 kirjaga nr DM-114590-10 arvamust või

vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Tähtaja jooksul (kaks nädalat) ei vastatud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 4346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

MaaPS §-s 27 lg 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei esine. Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus 1*) ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt

Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“.

Järgnevalt on analüüsitud, kas taotletava uuringuruumi ning võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks antud juhul võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud keskkonnalubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Keskkonnalubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Ala-Palo IV uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid ning varu uuringuviis vastavalt 2005. a määrusele nr 44) jäävate ehituskruusa, ehitusliiva, ja täiteliiva varuga karjääride kaevandatav jääkvaru seisuga 30.09.2022 on ehituskruusal kokku ligikaudu 4942,392 tuh m³, ehitusliival 8976,458 tuh m³, ning täiteliival 4538,008 tuh m³.

Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 284,677 tuh m³ ehituskruusa, 200,589 tuh m³ ehitusliiva ning 43,376 tuh m³ täiteliiva. Seega on piirkonna varustuskindlus ehituskruusa, ehitusliiva ja täiteliiva osas tagatud rohkem kui 10 aastaks.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab juhendi kohaselt riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Haldusakti kõrvaltingimused määratakse vastavalt HMS §-le 53. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 § 4 lg 3 alusel märgitakse loa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Ala-Palo IV uuringuruumi uuringuloale kavandatakse seada järgmised täiendavad tingimused:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Võrumaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida seadustes (looduskaitseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

MaaPS § 35 all toodud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning taotlejale ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 10.11.2022).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. GRAAF LISA 1 Ala-Palo IV uuringuplaan_0.pdf

Teadmiseks: Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Rõuge Vallavalitsus

Aulis Saarnits
Aulis.Saarnits@keskkonnaamet.ee